

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 50.

Vydána dne 3. června 1946.

Cena Kčs 1.—.

OBSAH:

(112. a 113.) 112. Zákon, kterým se mění zákon ze dne 12. srpna 1921, č. 304 Sb., o zabírání budov neb jejich částí pro účely veřejné. — 113. Vyhláška o úplném znění zákona o zabírání budov neb jejich částí pro účely veřejné

112.

Zákon

ze dne 7. května 1946,

kterým se mění zákon ze dne 12. srpna 1921, č. 304 Sb., o zabírání budov neb jejich částí pro účely veřejné.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

Zákon č. 304/1921 Sb. se mění takto:

1. § 1, odst. 1 zní:

(1) Zemský národní výbor, na Slovensku orgán určený Sborem povereníků, (v dalším zabírací úřad) může, pokud není vhodných místností, zabrat k užívání budovy nebo místnosti pro účely veřejné a, pokud to žádá veřejný zájem, i pro účely obytné, a dále pro přesídlení uživatelů budov nebo místností zabraných pro takové účely.

2. § 1, odst. 3 zní:

(2) Ze zabírání jsou vyloučeny:

1. malobytové nájemní domy,

2. jediný trvalý byt vlastníka v rozměru přípustném podle zákona,

3. budovy a místnosti sloužící takovým zařízením, která z důvodů mimořádné léčebné péče nebo ze zvláštních důvodů hospodářských nelze přesídliti.

3. V § 2, odst. 3 se vypouštějí slova v závorce „(§ 1, odst. 3, bod 1.)“.

4. V § 3, odst. 7 se nahrazují slova „k ministerstvu veřejných prací“ slovy „k ministerstvu dopravy, — na Slovensku k povereníctvu dopravy a veřejných prací, pokud toto povereníctvo není samo zabíracím úřadem, —“ v § 4, odst. 1 slova „ministerstva veřejných prací“ slovy „ministerstva dopravy, na Slovensku povereníctva dopravy a veřejných prací“ a v § 12 slova „ministr veřejných prací“ slovy „ministr dopravy“.

5. V § 4, odst. 9 se nahrazují slova „vrchní zemský soud (súdna tabule)“ slovy „zemský soud (hlavní soud)“.

6. V § 4, odst. 11 se vypouštějí slova „a v Podkarpatské Rusi“.

7. V § 11 se slova „politickým úřadem I. stolice (administrativní policejní vrchností) a tam, kde je státní policejní úřad, tímto úřadem“ nahrazují slovy „okresním národním výborem“.

Čl. II.

Ministr dopravy se zmocňuje, aby upravit a ve Sbírce zákonů a nařízení uveřejnil úplné znění zákona č. 304/1921 Sb., jak vyplývá ze změn, provedených tímto zákonem.

Čl. III.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1946; provede jej ministr dopravy.

Dr. Beneš v. r.
Dr. Stránský v. r.
gen. Hasal v. r.

113.

Vyhláška ministra dopravy**ze dne 23. května 1946****o úplném znění zákona o zabírání budov neb jejich částí pro účely veřejné.**

Podle čl. II zákona ze dne 7. května 1946, č. 112 Sb., kterým se mění zákon ze dne 12. srpna 1921, č. 304 Sb., o zabírání budov neb jejich částí pro účely veřejné, vyhláší v příloze úplné znění zákona č. 304/1921 Sb., jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 112/1946 Sb.

gen. Hasal v. r.

*Příloha k vyhlášce č. 113/1946 Sb.***Zákon****ze dne 12. srpna 1921, č. 304 Sb.,****o zabírání budov neb jejich částí pro účely veřejné, ve znění zákona ze dne 7. května 1946, č. 112 Sb.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Zemský národní výbor, na Slovensku orgán určený Sborem poverníků, (v dalším zabírací úřad) může, pokud není vhodných místností, zabrat k užívání budovy nebo místnosti pro účely veřejné a, pokud to žádá veřejný zájem, i pro účely obytné, a dále pro přesídlení uživatelů budov nebo místností zabraných pro takové účely.

(2) S budovami neb místnostmi mohou být k užívání zabrány v rozsahu nutně potřebném pro účel, pro nějž se zabírá:

a) dvůr, zahrada neb jiný pozemek, který s nimi tvoří jeden celek tím, že slouží účelu v nich sledovanému,

b) zařízení budov neb místností. Zařízení může být zabráno jen, je-li v den, kdy bylo doručeno pozvání k setření, ve vlastnictví vlastníka budovy neb uživatele budovy nebo místností, dále pokud ho vlastník budovy zcela nebo z části zabrané neb uživatel budovy neb místností nezbytně nepotřebuje ku provozování dosavadní hospodářské činnosti neb účelu, který dosud sledoval v zabraném předmětu, a pokud

nejde o zařízení umělecky neb historicky cenné, kteréž může být toliko výjimečně zabráno k reprezentačním účelům veřejným.

(3) Ze zabírání jsou vyloučeny:

1. malobytové nájemní domy,
2. jediný trvalý byt vlastníka v rozměru přípustném podle zákona,
3. budovy a místnosti sloužící takovým zařízením, která z důvodů mimořádné léčebné péče nebo ze zvláštních důvodů hospodářských nelze přestěhovat.

§ 2.

(1) Je-li v zabraných budovách neb místnostech umístění dosavadních uživatelů a zároveň uspokojení účelu, pro nějž se zabírá, nemůže i při nejhospodárnějším jich využití, mohou uživatelé zabraných budov neb místností žádati, aby jim byly přiděleny náhradní místnosti, kteréž by vyhověly účelům, jež v nich byly sledovány, pokud možno v dřívějším rozsahu a jde-li o byt, v rozsahu přípustném podle zákona o zabírání bytů obecní.

(2) Zabírací úřad jest oprávněn určití místnosti, které mají být dosavadnímu uživateli ponechány k užívání neb ku sledování účelu, jemuž zabraná budova sloužila a případně určití též počet služebnictva, jež nutno nezbytně ubytovati v zabrané budově pro osobní potřebu dosavadního uživatele budovy a pro opatřování místností mu ponechaných.

(3) Při výběru náhradních místností musí zabírací úřad v rámci předchozího odstavce dbátí toho, aby přesídlením do nich nebylo zmařeno další provozování hospodářské činnosti uživatelů neb sledování účelu, jemuž zabrané místnosti sloužily.

(4) Odmítnou-li uživatelé přijmouti náhradní místnosti, jež této podmínce vyhovují, mají nárok pouze na peněžitou náhradu hospodářských škod, způsobených jim zabráním (§ 4, odst. 6. a 7.).

§ 3.

(1) O zabrání rozhodne zabírací úřad po setření provedeném s vlastníkem a uživateli předmětů, o něž jde, neb jejich zplnomocněnými zástupci a se zástupci příslušných úřadů a zájemníků.

(2) Předmětem setření jsou skutkové okolnosti pro rozhodnutí důležité. Všem zájemníkům musí být při tom poskytnuta příležitost, aby se o nich vyjádřili.

(3) Nedostaví-li se strana neb její zplnomocněný zástupce k řízení přes řádné pozvání, provede se řízení v její nepřítomnosti.

(4) Byl-li zabrán byt, zabraný dříve podle zákona ze dne 30. října 1919, č. 592 Sb. z. a n., jest obci (společnému bytovému úřadu) nahraditi výlohy s původním zabráním spojené.

(5) Jde-li o budovy umělecky neb historicky cenné, jest třeba kromě toho před jejich zabráním opatřiti souhlas příslušného státního památkového úřadu.

(6) Zabírací nález musí obsahovati:

1. Označení předmětu zabránění dle §u 1, odst. 2. (budova, místnost, pozemek, zařízení),

2. označení veřejného účelu, pro nějž se zabírá,

3. zabírá-li se pro účely obytné, vyznačení veřejného zájmu,

4. opatření o ubytování desavadních uživatelů neb o náhradních místnostech pro účel, jenž byl v zabraném předmětu sledován (§ 2, odst. 1.),

5. případný výrok, že straně přísluší pouze peněžitá náhrada (§ 2, odst. 4.).

(7) Rozhodnutí budiž dodáno vlastníku a uživatelům zabraných předmětů, jimž přísluší do 8 dnů právo stížnosti k ministerstvu dopravy, — na Slovensku k povereníctvu dopravy a veřejných prac, pokud toto povereníctvo není samo zabíracím úřadem, — jakož i zájemníkům, k jichž žádosti se zabírá.

(8) Je-li veřejný účel, pro nějž se zabírá, plněn někým jiným než státní správou, jest zabírací úřad oprávněn žádati ještě před zabráním složení jistoty za výlohy, jež státní správě zabráním vzejdou.

§ 4.

(1) Jakmile zabírací úřad vlastníku neb uživateli zabraného předmětu oznámí, že bude o tomto předměte zavedeno řízení podle tohoto zákona, jest nakládání vlastníka i uživatele tímto předmětem bez souhlasu ministerstva dopravy, na Slovensku povereníctva dopravy a veřejných prac, neplatno.

(2) Zabráním pozbývají uživatelé zabraných předmětů práva jich užívatí.

(3) Zabírací úřad má právo zabrané předměty pro účely v §u 1 vyjmenované pronajmouti. Na pronájem nevztahuje se po dobu zabránění ustanovení o ochraně nájemníků.

(4) Zabírací úřad má dále právo v zabraných místnostech na svůj náklad provéstí stavební úpravy, avšak jen v mezích nejnútnejší potřeby, výsledna o tom vlastníka budovy. V tomto směru přísluší zabíracímu úřadu práva vyhrazená zákonem stavebníkovi.

(5) Ke stavebním úpravám budov a místností umělecky a historicky cenných jest třeba opatřiti před jejich provedením dobrozdání příslušného státního památkového úřadu.

(6) Zabírací úřad jest povinen vlastníku a uživateli zabraných předmětů poskytnouti přiměřenou peněžitou náhradu za veškeré prokázané hospodářské újmy, jež vlastník neb uživatel zabráním utrpěl.

(7) Tež nahradí se náklad vzniklý při přesídlení a při vrácení zabraného předmětu a jiné prokázané majetkové újmy, vzniklé přesídlením. Naproti tomu přihlídně se k odškodnění, jež bylo dáno v přidělených náhradních místnostech.

(8) Pronajme-li zabírací úřad zabrané předměty dle ustanovení odst. 3. tohoto paragrafu, jsou nájemci povinni jemu nahraditi veškeré výlohy, které musil dle předchozího odstavce vlastníku neb uživatelům zaplatiti.

(9) Nedojde-li mezi zabíracím úřadem a vlastníkem neb uživatelem zabraných předmětů k dohodě o výši náhrady, rozhodne o ní v nesporném řízení okresní soud, v jehož obvodu jest zabraný předmět; kdyby zabránění stalo se pro tento okresní soud, provede řízení onen okresní soud, který na návrh deleguje zemský soud (hlavný soud). Soud vyšetřív poměry a je-li třeba, vyslechnuv znalce, určí usnesením náhradu podle volného uvážení.

(10) Soud rozhoduje také podle volného uvážení dle zásad civilního řádu soudního, má-li útraty soudní hraditi jedna strana, neb mají-li se útraty soudní rozdělití mezi strany a v jakém poměru.

(11) Na Slovensku provádí se soudní řízení dle uherského zákonného čl. XLJ. z roku 1881.

(12) Řízení o náhradě nemá vlivu na řízení o zabránění.

§ 5.

Zabrání předmětů trvá, i když se změní jich vlastník.

§ 6.

Nehylo-li jinak ujednáno mezi zabíracím úřadem a vlastníkem, převezme udržování a správu zabraných předmětů zabírací úřad, který hradí výdaje s tím spojené. Na tyto výdaje a na odškodnění za vedení správy jest hleděti při ustanovení peněžité náhrady podle §u 4, odst. 6.

§ 7.

(1) Při vrácení nutno zabrané předměty uvést do původního stavu, není-li jiného ujednání. Úprava a stavební změny, které jsou pro vlastníka zabraného předmětu zřejmě k velikému prospěchu a nejsou v odporu s dřívějším způsobem jeho užívání, musí vlastník předmětu zabíracímu úřadu nahradit, a to podle hodnoty v době vrácení, nikoliv však více nežli skutečný náklad. Nedomluhne-li se strany, rozhodne soud v § 4 jmenovaný podle zásad tohoto paragrafu.

(2) Vrací-li se zabrané zařízení, budíž na žádost vlastníka přihlíženo ke znehodnocení jeho, které by nebylo nastalo, kdyby věc nebyla zabrána.

§ 8.

Nezabere-li zabírací úřad zařízení budovy neb místnosti, jest vlastník zařízení povinen je na své nebezpečnost odklidit. Pro to vykáže mu zabírací úřad potřebné místnosti v zabrané budově a nemá-li vlastník v budově bytu, i další místnosti, je-li jich nezbytně třeba k dohledu a k opatrování zařízení.

§ 9.

Zabírací úřad jest oprávněn vzdáti se kdykoli zabraných předmětů.

§ 10.

(1) Podle tohoto zákona mohou být zabrány i předměty od státní správy již najaté.

(2) Zabráním ruší se dosavadní smlouvy nájemní státní správou uzavřené.

(3) Smlouvy nájemní o zabraných předmětech uzavřené mezi jinými stranami, pozbývají platnosti po dobu zabránění, aniž se tím prodlužuje původní doba smluvní.

(4) Nárok na náhradu škody z tohoto důvodu jest vyloučen.

§ 11.

(1) Kdo má jakýmkoli způsobem řízení o zabránění předmětů dle tohoto zákona, může být potrestán okresním národním výborem peněžitou pokutou do 5000 Kčs nebo vězením do 6 neděl, pokud nejde o těžší čin trestný podle trestních zákonů.

(2) Tyto tresty mohou být uloženy také zároveň.

§ 12.

Provedením tohoto zákona pověřuje se ministr dopravy.

§ 13.

Zákon tento nahývá účinnosti dnem vyhlášení.*) Tímto dnem pozbývají současně platnosti zákony ze dne 11. června 1919, č. 332 Sb. z. a n., a ze dne 19. března 1920, č. 180 Sb. z. a n. Zabránění budov a místností, provedená podle těchto zákonů, zůstávají v platnosti; pokud o nich nebylo ještě s konečnou platností rozhodnuto, dlužno je posuzovati podle tohoto nového zákona.

*) Změny provedené zákonem č. 112/1946 Sb. nahávají účinnosti dnem 1. ledna 1946.